

Plán práce/pracovných činností pedagogického klubu

(príloha ŽoP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti
7. Počet členov pedagogického klubu	8
8. Školský polrok/ mesiac	Máj 2021

9. Opis/zameranie a zdôvodnenie činností pedagogického klubu:

Zameranie klubu: -

výmena skúseností a best practice z vlastnej vyučovacej činnosti

Štruktúra činnosti klubu: -

klub s písomným výstupom

Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti má 8 členov.

Klub čitateľskej gramotnosti sa bude zameriavať na:

1. vyhľadávanie určitých informácií – čitateľ lokalizuje informáciu alebo myšlienku v texte, ktorá je dôležitá na porozumenie významu textu, informácia je v texte explicitne /priamo/ uvedená

2. vyvodzovanie záverov – čitateľ vyvodzuje informácie a myšlienky alebo súvislosti medzi nimi, ktoré napriek tomu, že nie sú explicitne formulované, z textu priamo vyplývajú

3. interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií – čitateľ konštruuje význam nad rámec textu, pri interpretácii nachádza medzi myšlienkami textu súvislosti, pričom využíva svoje predchádzajúce poznatky, vedomosti a skúsenosti, pri interpretácii dochádza okrem integrácie myšlienok a informácií z textu navzájom aj k integrácii a syntéze predchádzajúcich poznatkov a vedomostí čitateľa

4. hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov – čitateľ kriticky hodnotí prečítaný text – jeho obsah a formu, čo zahŕňa aj reflektovanie štruktúry textu, jazykových prostriedkov,

literárnych útvarov vrátane autorovho osobného pohľadu a štýlu, čitateľ pritom využíva svoje vedomosti o svete, znalosti jazyka a jazykových konvencií, opiera sa o svoje predošlé skúsenosti s čítaním textov. Obsah textu môže byť hodnotený z hľadiska jeho celkovej hodnoty, hodnovernosti, alebo jeho významu pre čitateľa. Pri hodnotení textu môže čitateľ vychádzať zo svojho chápania sveta a predošlých čitateľských skúseností.

Zatiaľ čo prvé dva procesy porozumenia sú úzko späté s textom, druhé dva vo väčšej miere predpokladajú využívanie vedomostí a skúseností žiakov. Pre efektívne fungovanie pedagogického klubu a rozvoj znalostí je potrebné obstaranie školiaceho materiálu a potrieb, ktoré zahŕňa najmä knihy encyklopédie, časopisy, publikácie, didaktická technika a IKT technika. Jednotlivé činnosti zvolené v našom rámcovom programe sú prispôbené veku cieľovej skupiny a prelínajú sa s našimi učebnými osnovami. Výsledky a výstupy klubu budú správy o činnosti klubu a písomné výstupy klubu.

Keďže rozvíjanie čitateľskej gramotnosti považujeme za jednu z najpodstatnejších súčastí výchovno-vzdelávacieho procesu, budeme sa orientovať najmä na zlepšovanie výsledkov žiakov v čitateľskej gramotnosti. Prostriedkom bude aktívne uplatňovanie inovatívnych didaktických prístupov a metód na podporu čítania s porozumením vo všetkých predmetoch a ich analýza v klube.

V rámci klubovej činnosti plánujeme realizovať prednášky s výkladom a popisom metód, následnými ukážkami a praktickými aktivitami práce s textom. Uskutočnime otvorené hodiny pre učiteľov s využitím čitateľských stratégií a metód. V rámci stretnutí si vymeníme skúsenosti s aplikáciami vybraných metód na konkrétnych vyučovacích hodinách. Výhoda činnosti klubu čitateľskej gramotnosti spočíva v tom, že učitelia sa navzájom poznajú a odbúrava sa ostych pýtať sa na neznáme veci. Tí pedagógovia, ktorí absolvovali školenia čitateľskej gramotnosti, budú vedieť prijateľným spôsobom odovzdať svojim kolegom skúsenosti z praxe. Očakávame, že uvedený proces bude prínosom hlavne pre nových členov kolektívu.

10. Rámcový program a termíny a dĺžka trvania jednotlivých stretnutí

18.05.2021	3 hod.	ZŠ	Trieda, v ktorej sa číta pre radosť	- Odporúčané čítanie pre deti na ZŠ
------------	--------	----	-------------------------------------	-------------------------------------

Ďalšie stretnutie témou nadväzovalo na predchádzajúce stretnutie, kde sme diskutovali o pestovaní prostredia priateľského voči čítaniu. Hovorili sme o čitateľskom sebedomí, čitateľských vzoroch a o tom, čo všetko sa dá robiť v jednej obyčajnej triede. Dôležité je tvoriť priestor pre denné predčítanie knihy deťom (aj na 2.stupni). Takto sa príbeh dostane aj ku deťom, ktoré vôbec nerastú v knižnej kultúre a tiež aj ku deťom, ktoré síce čitateľsky ešte na náročnejšie knihy nestačia, no intelektuálne už áno. Takisto potrebujeme aktívnych dospelých, na ktorých vidieť, že majú radi čítanie. Čím sú deti staršie, tým viac dospelých čitateľských vzorov im ubúda.

Prečo je dôležité, aby deti čítali?

- **Čítanie podporuje predstavivosť.** Pri čítaní si dieťa môže predstavovať – aký hlas majú postavy? Ako vyzerajú? A ako vyzerá krajina, kde sa príbeh odohráva? Spisovateľ niektoré veci opíše, no zvyšok si čitateľ musí domyslieť sám.
- **Čítanie pomáha rozvíjať osobnosť.** Keď deti čítajú, učia sa premýšľať a riešiť problémy. Pri čítaní je potrebné sústrediť sa. Vďaka tomu si deti rozvíjajú také vlastnosti, ako sú trpezlivosť, sebaovládanie a empatia.

Možno vás prekvapí, že čítanie deťom pomáha, aby boli empatickejšie. No niektorí odborníci hovoria, že keď deti pozorne čítajú príbeh, dokážu sa vžiť do pocitov postáv. Vďaka tomu je pre ne ľahšie prejavovať empatiu aj v každodennom živote.

- **Čítanie pomáha o veciach hlbšie premýšľať.** Dôležité je pri čítaní sa neponáhľať, a ak je to potrebné, niektoré myšlienky si prečítať aj viackrát, aby čitateľ pochopil, čo tým chcel autor povedať. Tak si lepšie zapamätá, čo čítal, a môže z toho omnoho viac vyťažiť.

Ako deti motivovať k čítaniu?

- **Začnite čo najskôr.** Chloe, ktorá má dvoch synov, hovorí: „Naším deťom sme čítali, ešte keď boli v brušku. A pokračovali sme v tom, aj keď sa narodili. A sme veľmi radi, že sme to robili, pretože časom si aj chlapani čítanie obľúbili.“
- **Vytvorte deťom príjemné prostredie na čítanie.** Snažte sa, aby vaše dieťa malo knihy vždy po ruke. Tamara, ktorá má štyri deti, hovorí: „Vyberte také knihy, ktoré by vaše deti mohli zaujať, a nechajte im ich pri posteli.“
- **Obmedzte používanie internetu.** Daniel, ktorý je tiež otcom, odporúča určiť si jeden večer bez elektronických zariadení. Hovorí: „Môžem povedať, že je veľmi dobré, že máme aspoň jeden večer bez televízie. Vtedy si všetci čítame, či už spolu alebo každý zvlášť.“
- **Buďte príkladom.** Karina, ktorá má dve dcéry, radí: „Keď deťom niečo čítate, snažte sa čítať tak, aby ten príbeh ožil. Ak budete nadšení vy, budú nadšené aj deti. A keď uvidia, že radi čítate, zrejme aj ony si čítanie obľúbia.“

Nie z každého dieťaťa sa zrejme stane vášnivý čitateľ. No deťom môže veľmi pomôcť, keď ich budete k čítaniu motivovať. David, ktorý má dve dcéry, v tom išiel ešte o krok ďalej. Hovorí: „Čítal som si to, čo práve čítali aj moje dcéry. Vďaka tomu som vedel, čo ich zaujíma, a mohli sme sa o tom aj rozprávať. Urobili sme si taký vlastný čitateľský klub a bola to veľká zábava.“

Ako môžem deti motivovať, aby čítali?

- **Začnite čo najskôr.** Ak budete svojim deťom čítať už od útleho detstva, čítanie bude pre ne príjemné a nebudú to vnímať ako záťaž.
- **Vytvorte im príjemné prostredie na čítanie.** Snažte sa mať doma viacero rôznych kníh.

- **Obmedzte používanie internetu.** Skúste si v rodine vyhradiť určitý čas na čítanie, keď vás nebude nič rušiť.
- **Ukážte deťom, že vás čítanie baví.** Vaše dieťa si zrejme skôr obľúbi čítanie, keď bude vidieť, že aj vy čítate veľmi radi.

Na čo je dobré pamätať, keď vaše dieťa číta z elektronického zariadenia?

- **Sústredenosť.** Pri čítaní z telefónu alebo z tabletu môžu dieťa rozptyľovať reklamy, upozornenia alebo rôzne aplikácie.
- **Pochopenie textu.** Pri čítaní z obrazovky majú ľudia sklon text len preletieť bez toho, aby sa nad ním hlbšie zamysleli.
- **Pamäť.** Deti aj dospelí si zvyčajne viac zapamätajú, keď si čítajú z tlačenej publikácie.

Knihy predstavujú vo vývoji dieťaťa obrovský posilňujúci element pri rozvoji jeho potenciálu. Je len na rodičoch, či budú svoje dieťa viesť od narodenia ku knihám a pomôžu mu tak vytvoriť k nim ničím nenahraditeľný vzťah na celý život alebo jeho nasledujúci život o toto potešenie svojou neobalnosťou ochudobnia.

Nedávno som absolvovala jeden krásny seminár pána *Tibora Hujdiča* alias pána *Mrkvičku* o čítaní s deťmi. Je to nadšenec detského čítania a povie vám o nich s láskou viac ako ktokoľvek iný. Aj vďaka jeho čítaniu úryvkov z kníh som si zaspomínala na to, aké to bolo v detstve úžasné počúvať čítanie rodičov či starých rodičov, ponoriť sa iba tak bezstarostne do cudzieho príbehu, do ich životov, starostí a radostí a na nič iné nemyslieť.

Na seminári som sa dozvedela viacero dôležitých informácií, o ktoré by som sa s vami rada v našom seriály o čítaní podelila.

Mnohí z nás vedia, že knihy sú pre rozvoj detí dobré, no akosi nám to spoločné čítanie nefunguje. Preto nás zaujíma, ako motivovať deti ku knihám. Máme pocit, že deti sú neposedné, čítanie ich nezaujíma a v tej záplave pohyblivých obrázkov televízie, tabletov a smartfónov sa nám neraz zdá akoby ich táto činnosť dokonca otravovala. Netreba sa však vzdávať a uvedomiť si, že dieťaťu sa v tomto veku schopnosť udržať pozornosť len vyvíja a dokonca aj vďaka pravidelnému čítaniu sa táto schopnosť buduje rýchlejšie. Áno, čítanie je namáhavé, kým sa stane našou rutinou a tiež potrebuje, aby ste sa k nemu dopracovali krôčik po krôčiku. Podľa viacerých odborníkov je však naozaj dôležité podchytiť záujem detí ku knihám čo najskôr, pretože to sa vám môže podať len do určitého veku. Ak si dieťa neosvojí čítanie s porozumením do tretieho ročníka základnej školy, začne v škole zaostávať. Jeho štúdium si bude vyžadovať viac námahy.

Tak ako pomôcť vášmu drobcovi na ceste za priateľstvom s knihami? Dnes sa pozrieme na to, ako môžete túto pravdepodobnosť vytvorenia pretrvávajúceho vzťahu s čítaním ovplyvniť my.

Šanca, že dieťa bude v neskoršom veku čítať narastá ak:

1) Rodičia dieťaťu čítali, keď bolo malé už od 1 roka cca 15 minút.

Myslíte si, že ročné dieťa o knihu nemôže mať záujem? Nie je to pravda. Skúšajte mu knihy ponúkať a umožnite mu pri nich zotrvať toľko, koľko bude vládvať. Pokiaľ to bude 5 minút, nezúfajte, ani sa neurážajte, že ste pre dieťa nepodstatní. Táto dĺžka sa bude časom predlžovať a schopnosť dieťaťa sústredene počúvať bude narastať.

2) Dieťa je obklopené vzormi v podobe dospelých.

Deti nás kopírujú vo všetkom. Rovnako je to i s knihami. Ak chcete, aby vo svojom neskoršom živote milovali knihy a v škole sa vzdelávali s ľahkosťou, uprednostňujte pred televíziou či počítačom knihy. Deti vás podvedome budú napodobňovať aj bez toho, aby ste ich vyzývali.

3) Bude mať oporu v skupine svojich rovesníkov.

Toto správanie sa tvorí už pri prváčikoch. Ak máte teda akýkoľvek dosah na kamarátov či rodičov vašej ratolesti, odporúčajte knihy aj im. Ani by ste neverili, ako rýchlo sa prváčikovia začnú nadšene rozprávať o príbehoch, ktoré čítali. Štatisticky je dokázané, že buď v skupine čítajú všetci alebo nikto.

4) Bude obklopené materiálmi na čítanie.

Tu sa rodí láska k čítaniu. Dieťa vyberá knihy z políc, listuje strany (niekedy trhá), cíti ich vôňu, ... a aj vďaka vám môže pravidelne nejaké knihy, ktoré sa mu páčia, kúpiť domov. Ideálne je ak budete dieťaťku budovať jeho vlastnú domácu knižnicu s knihami, ktoré má najradšej. Neskôr si začne knihy s priateľmi vymieňať a spozná čaro odporúčaní skvelých kníh, ktoré si „určite musí prečítať“.

5) Rodič číta s dieťaťom spoločne aj do 10 rokov jeho života.

Pri starších deťoch je možné nechať čítať knihu dieťa a potom sa o tom príbehu rozprávať. Spoločné čítanie si užívajte tak, ako je to dieťaťu čo najpríjemnejšie.

6) Škola podporuje návyk čítania

Vo fínskych školách napr. existujú vyhradené čitateľské hodiny, kedy si deti vždy čítajú svoje obľúbené knihy. Každý individuálne. Predchádza sa tam tomu, že dieťa si v rámci povinností nenájde na túto aktivitu čas, pripíše jej nízku prioritu a začne čítanie zanedbávať. Oslovte vašu školu, aby takéto hodiny zaradila do pravidelného rozvrhu už v prvom ročníku.

7) Dieťa nadobudne v detstve emóciu, že čítanie je skvelá aktivita.

V tomto ho môžete podporovať vy svojím prístupom, dramatizujúcim prežívaním čítania alebo vynechaním neustáleho opravovania začínajúcich čitateľov a ich pochvalou. A nezabudnite si vyberať i veselé príbehy, pri ktorých sa môžete spoločne smiať.

Záver a odporúčané čítania pre deti na ZŠ:

- zoznam odporúčaných kníh pre projekt Naša trieda číta, ktorý spomínala Stanka

1. Deti potrebujú mať vo výbere knihy čo najviac voľnej ruky. Ak dostanú na polici 20 kníh na výber (a naozaj ich necháte vyberať si), tento prvý krok máte vo vrecku.

2. Potrebujú čítať mnoho (mnoho, mnoho) textov pod úrovňou svojho čitateľského veku. Práve toto im zabezpečí dostatok tréningu. Dôležité je však skĺbiť *jednoduchý a zároveň inteligentný* text.

3. Myslite na to, že v každej triede je široké spektrum čitateľov. Ešte aj medzi šiestakmi môžeme nájsť čitateľov, pre ktorých dvojstránka nahusto naplnená textom (bez ilustrácií) môže byť postrachom. Neľakajte sa toho, je to tak v poriadku. Áno, chceme aby čítali veľa a plynule, no tiež chceme, aby čítali aj mimo školy, vo voľnom čase. Cesta k tomuto vedie cez opakovaný silný zážitok zo samotného čítania. (Ešte raz: ľahký text na čítanie neznamená hneď hlúpy text.)

4. To najdôležitejšie: vyberajte *najzaujímavejšie príbehy*. Nehľadajte to, z čoho sa najviac *naučia*.

- zoznam odporúčaných kníh pre projekt Čítame radi

Tri tipy ako postupovať pri výbere kníh pre školské knižnice:

1. V každej vekovej skupine je široké spektrum čitateľského veku.

Medzi tretiakmi nájdete čítajúcich drakov a aj skackajúce vrabce. Dokonca aj medzi šiestakmi môžeme nájsť čitateľov, pre ktorých dvojstránka nahusto naplnená textom môže byť postrachom. Neľakajte sa toho, je to tak v poriadku. Áno, chceme aby čítali veľa a plynule, no tiež chceme, aby čítali aj mimo školy, vo voľnom čase.

Cesta k tomuto vedie cez opakovaný silný zážitok zo samotného čítania. Silnejší čitatelia si zvolia plnotextový príbeh, slabší zase taký, ktorý má bohatšie ilustrácie. Vo výsledku to prinesie plnšiu diskusiu na hodine. A hlavne, takto vytvárate spoločenstvo čitateľov. To je omnoho viac ako zápis v čitateľskom denníku.

2. Základom čítania vo voľnom čase je čitateľské sebavedomie.

Teda presvedčenie, že zvládnu prečítať túto stránku, túto kapitolu, túto knižku. Na to je však potrebné čítať mnoho (naozaj veľa) textov pod úrovňou svojho čitateľského veku. Len veľa čítania a atraktívne knihy dajú deťom tréning, ktorý potrebujú. Dôležité je však skĺbiť *jednoduchý a zároveň inteligentný* text.

3. Deti potrebujú mať vo výbere knihy čo najviac voľnej ruky.

Cesta ku čitateľstvu totiž vedie cez témy, ktorými deti žijú. Pozrite sa do jednotlivých kolekcí, aby ste videli aké okruhy bavia deti v jednotlivých vekových skupinách. 89% detí sa zhoduje, že medzi ich najmilšie knihy patria tie, ktoré si vybrali samé. 88% detí vraví, že je väčšia šanca, že knihu dočítajú, ak si ju vybrali sami. Čím viac ich zahrniete do výberu kníh, tým väčšia šanca je, že vo vašej knižnici to bude bzučať. (Kids and Family Reading Report, Scholastic, 201

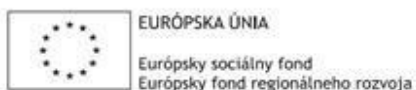
Na záver sme si priblížili projekt „Čítame radi 2“.

--

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Adriana Garamiová
12. Dátum	18.05.2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Anna Kijaček Rošková
15. Dátum	18.05.2021
16. Podpis	

Príloha

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312010S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou

Dátum konania stretnutia: 18.05.2021

Trvanie stretnutia: od 14.30 hod. do 16.30 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	PaedDr. Adriana Garamiová		ZŠ Dvory nad Žitavou
2.	Mgr. Oľga Opaleková		ZŠ Dvory nad Žitavou
3.	PaedDr. Anna Kijaček Rošková		ZŠ Dvory nad Žitavou
4.	Mgr. Denisa Takáčsová		ZŠ Dvory nad Žitavou
5.	Mgr. Eduarda Caletková		ZŠ Dvory nad Žitavou
6.	Mgr. Katarína Vicenová		ZŠ Dvory nad Žitavou
7.	Mgr. Martina Muková		ZŠ Dvory nad Žitavou
8.	Mgr. Mária Pozsonyiová		ZŠ Dvory nad Žitavou

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia